

Sistemul de acordare a burselor în universitățile din România: cum combaterea inechităților generează discriminare

Introducere.....	2
Context.....	3
Accesibilitatea informațiilor referitoare la burse	4
Aspecte generale referitoare la sistemul de burse.....	6
Categoriile de burse	6
Perioada de acordare a burselor	8
Repartizarea fondului de burse.....	9
Cuantumul burselor sociale.....	12
Cumularea burselor sociale.....	15
Bursele pentru etnici români și studenți internaționali.....	16
Burse pentru studenți în regim „cu taxă”	19
Participarea studenților la procesul de acordare a burselor.....	20
Afișarea și contestațiile.....	21
Voluntariat și mobilități.....	23
Concluzii	26
Anexa 1 - <i>Îndeplinirea indicatorilor</i>	28
Anexa 1.2 – <i>Descriere indicatori și pondere îndeplinire indicatori</i>	29
Anexa 1.3 - <i>Îndeplinire indicatori</i>	30
Anexa 2 – <i>Abrevieri și regulamente</i>	31

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Introducere

Prezentul document reprezintă o **analiză a regulamentelor și metodologiilor de acordare a burselor și a altor facilități materiale acordate studenților din învățământul superior de stat din România**. Obiectivul acestuia este de a examina actele interne ce reglementează acordarea burselor la nivel de universitate cu scopul de a observa gradul în care acestea respectă drepturile studenților și în ce măsură sunt în concordanță cu reglementările la nivel național în acest domeniu. De asemenea, acest document cuprinde o serie de recomandări pentru instituțiile de învățământ superior asupra modului în care acestea ar putea corecta eventualele discrepanțe între regulamentele interne și legislația în vigoare, dar și pentru a îmbunătăți reglementările interne pentru ca acestea să fie mai inteligibile și accesibile studenților.

Conținutul analizei se fundamentează pe informațiile disponibile în regulamentele interne de acordare a burselor disponibile pe site-urile instituțiilor de învățământ superior, fiind colectate în perioada **16-24 noiembrie 2019**. În vederea elaborării acestei analize, datele culese au fost examinate prin metode analitice, prin analiza lor logică și comparativă. Pentru a facilita comparabilitatea între regulamentele și metodologiile de acordare a burselor de la toate instituțiile de învățământ superior de stat din România, cu excepția celor cu specific militar, atât între ele, dar în special în raport cu legislația națională în vigoare au fost elaborate o serie de indicatori relevanți analizei. Indicatorii sunt dihotomici luând valoarea maxim în cazul în care acesta este îndeplinit complet și valoarea minimă în cazul în care este îndeplinit parțial sau deloc. Această măsură reprezintă una dintre limitările analizei și respectiv nu reușește să prezinte o perspectivă foarte apropiată de realitate așa cum diferă și modul în care universitatea preia, interpretează și aplică legislația națională. Astfel există situații în care, din fericire, unele drepturi ale studenților sunt aplicate în mod corect de către universități, deși acestea nu sunt menționate în forma considerată de noi corectă, însă experiența ne sugerează necesitatea ca prevederile de la nivel național să fie preluate de către regulamentele interne, chiar dacă acestea sunt deja aplicate, pentru că există cazuri emblematic în care lipsa anumitor prevederi este prezentată ca pretext de nerespectare a acestora, chiar dacă sunt deja prevăzute prin acte normative de ordin superior.

Link-urile către regulamentele examinate și abrevierile care au fost folosite în analiză sunt disponibile în Anexa nr. 2.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Context

Bursele, indiferent de tipul acestora (social, de merit, performanță ș. a.), **reprezintă unul dintre principalele mijloace prin care statul român stimulează performanța, respectiv sprijină o cât mai mare incluziune socială a studenților** și potențialilor candidați pentru a fi studenți. Bursele și alte forme de sprijin material pentru studenți sunt reglementate de **Legea Educației Naționale nr. 1/2011** cu modificările și completările ulterioare, la art. 12, 204, 205, 223 și 238. Astfel art. 12, la alin. (1) stabilește că:

*„Statul susține antepreșcolarii, preșcolarii, elevii și **studenții cu probleme și nevoi sociale**, precum și pe aceia cu cerințe educaționale speciale.”,*

iar la alin. (3):

*„Statul acordă premii, burse, locuri în tabere și alte asemenea stimulente elevilor și **studenților cu performanțe școlare și universitare**, precum și cu rezultate remarcabile în educația și formarea lor profesională sau în activități culturale și sportive.”*

Până în luna **martie 2017**, actul normativ care punea în aplicare reglementările cu privire la acordarea burselor era **Hotărârea de Guvern nr. 558/1998 pentru modificarea anexelor nr. 1 și 2 la Hotărârea de Guvern nr. 445/1997 privind stabilirea criteriilor generale de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru elevii, studenții și cursanții din învățământul de stat, cursuri de zi. În prima parte a anului 2017, în urma eforturilor depuse de ANOSR, au fost aduse o serie de modificări la sistemul de acordare a burselor de către statul român.**

Prima modificare importantă a fost **creșterea subvenției** pe care statul român o acordă instituțiilor de învățământ superior de stat, **de la 69 de lei la 201 lei per student bugetat, cu un prag intermediar la 84 lei**. Aceasta se acordă în conformitate cu **art. 223 al Legii Educației Naționale nr. 1/2011**, constituind fondul de burse pentru studenți și fiind calculat și repartizat în funcție de „numărul de studenți de la învățământul cu frecvență, fără taxă de studii”. De asemenea, **universitățile au posibilitatea de a aloca fonduri pentru bursele studentești din venituri extrabugetare.**

Aceeași lege stabilește și modul în care se calculează **cuantumul minim al burselor sociale** pornind de la cel calculat anual de către Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior (CNFIS), ținând cont de faptul că aceste burse trebuie să acopere cheltuielile minime de masă și cazare. În anul 2017, acest cuantum a fost stabilit la suma de 578 lei. De asemenea, cuantumul burselor de stimulare a performanței academice este în mod automat mai mare decât al celor sociale.

Pentru punerea în aplicare a acestor prevederi a fost emis **Ordinul Ministerului Educației Naționale nr. 3392/2017 privind stabilirea criteriilor generale de acordare a burselor și a altor**

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

forme de sprijin material pentru studenții și cursanții din învățământul superior de stat, învățământ cu frecvență (OMEN nr. 3392/2017).

O altă reglementare cu impact major a fost **stabilirea perioadei de acordare a tuturor categoriilor de burse** ca fiind întreg anul universitar, adică **12 luni**, incluzând perioada vacanțelor. Pentru aplicarea acestei modificări, **OMEN nr. 3392/2017** a suferit o serie de schimbări prin **OMEN nr. 4104/2017, OMEN nr. 4366/2017 și OMEN nr. 5076/2017.**

În același context, în urma amendamentelor propuse de ANOSR, ca răspuns la interpretarea unor universități cu privire la criteriul naționalității, refuzând astfel să acorde burse studenților care nu dețin cetățenia română, a fost completat **art. 19** al OMEN nr. 3392/2017 care stabilește aspecte ce nu pot constitui criteriile de acordare a oricărui tip de burse provenite din fonduri de la bugetul de stat, cetățenia fiind adăugată la acestea.

În urma modificărilor legislației la nivel național, instituțiile de învățământ superior de stat din România aveau obligația legală de a modifica propriile reglementări interne în materie de acordare a bursei pentru ca acestea să fie în concordanță cu legislația în vigoare. Din păcate, prezenta analiză ne arată că o parte din instituțiile de învățământ superior au fost mai degrabă selective, regulamentele interne, chiar modificate, nerespectând în totalitate prevederile legale la nivel național.

Accesibilitatea informațiilor referitoare la burse

Un prim lucru de menționat este disponibilitatea regulamentelor interne de acordare a bursei. Conform art. 5 alin. (1) al **Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public: „Fiecare autoritate sau instituție publică are obligația să comunice din oficiu următoarele informații de interes public: a) actele normative care reglementează organizarea și funcționarea autorității sau instituției publice”.** Respectiv, reglementările în materie de acordare a bursei ar trebui să fie publicate pe site-urile instituțiilor, astfel încât să fie disponibile pentru oricine este interesat.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

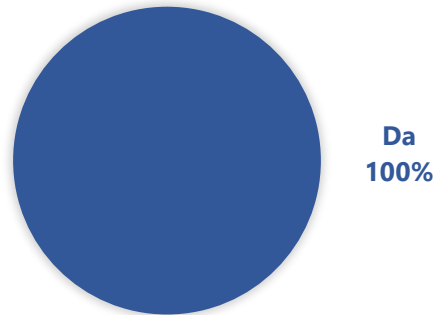

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

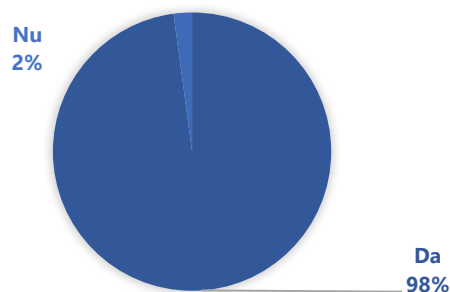
Există un regulament accesibil pe site?

Astfel, în urma cercetărilor efectuate pe site-urile a **47** de instituții de învățământ superior de stat din România, în cazul **100% dintre acestea este publicat un regulament** sau o metodologie în vederea alocării burselor și a altor forme de sprijin financiar. Totuși, în unele cazuri, regulamentele în vigoare s-au dovedit a fi dificil de identificat fiind necesară o căutare în profunzime.

Dintre instituțiile care au un regulament accesibil pe site, în **98%** din cazuri acesta fost **actualizat în anul 2017 și ulterior**, deci conține cel puțin o parte din prevederile OMEN nr. 3392/2017, în **2%** din cazuri regulamentul nu a fost actualizat în anul 2017 și după (UAIC – regulamentul nu a fost actualizat din 2014).

Este disponibil un regulament de burse modificat în anul 2017?

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Aspecte generale referitoare la sistemul de burse

Categoriile de burse

Primul indicator în cadrul examinării regulamentelor a avut în vedere modul în care au fost preluate prevederile cu privire la **categoriile de burse care pot fi acordate de către statul român**. În temeiul Legii Educației Naționale nr. 1/2011, al OMEN NR. 3392/2017, conform unei informări din partea Consiliului Național pentru Finanțarea Învățământului Superior (CNFIS), în instituțiile de învățământ superior de stat se pot acorda următoarele categorii de burse:

- **burse de performanță sau de merit** (pentru stimularea excelenței), conform art. 223, alin. 10 (LEN nr. 1/2011) și art. 2 alin. 1 (OMEN nr. 3392/2017);
- **burse sociale** (pentru susținerea financiară a studenților cu venituri reduse, care trebuie să acopere cheltuielile minime de masă și cazare), conform art. 223, alin. 10 (LEN nr. 1/2011);
- **burse sociale ocazionale** (art. 2 alin. 1, OMEN nr. 3392/2017);
- **burse speciale, acordate pentru rezultate remarcabile în activități culturale, sportive**, sau alte situații stabilite de universități conform art. 2 alin. (1) și art. 9 alin. 1 (OMEN nr. 3392/2017);
- **burse de studii universitare și postuniversitare în străinătate**: acordate în vederea susținerii mobilităților temporare efectuate în universități și instituții din țară și străinătate. Quantumul acestor burse este stabilit de senatul universității, la propunerea Consiliului de administrație. (art. 10 alin. 2 din OMEN nr. 3392/2017) ;
- **burse pentru sprijinirea etnicilor români** din țări învecinate sau cu domiciliul stabil în străinătate, care vor să studieze în universitățile de stat din România, conform art. 224 din LEN nr. 1/2011 și HG 844/2008;
- **burse stabilite de universități prin regulamentele proprii**, conform OMEN nr. 3392/2017.

Astfel, conform analizei noastre, **doar două din universitățile din România menționează în propriul regulament toate categoriile de burse** stabilite conform legislației naționale (UMF București, UTGJiu). Deseori formulările care sunt folosite pentru a descrie diferitele categorii de burse sunt neclare sau chiar se folosesc titluri diferite pentru aceeași categorie de burse în diferite regulamente.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

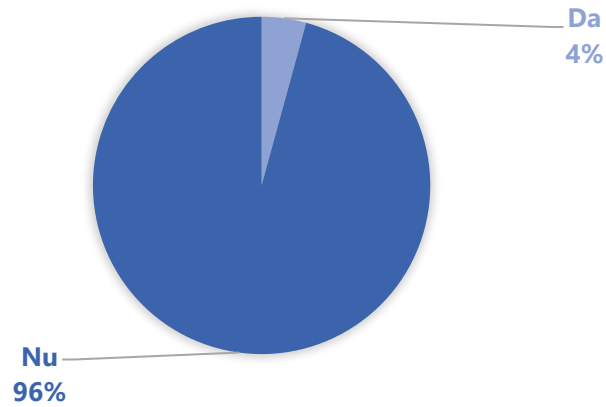

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Reglementările interne pentru burse menționează toate categoriile?

Categoriile de burse omise cel mai des sunt:

- burse pentru sprijinirea etnicilor români din țări învecinate sau cu domiciliul stabil în străinătate, care vor să studieze în universitățile de stat din România;
- burse pentru școlarizarea studenților străini.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

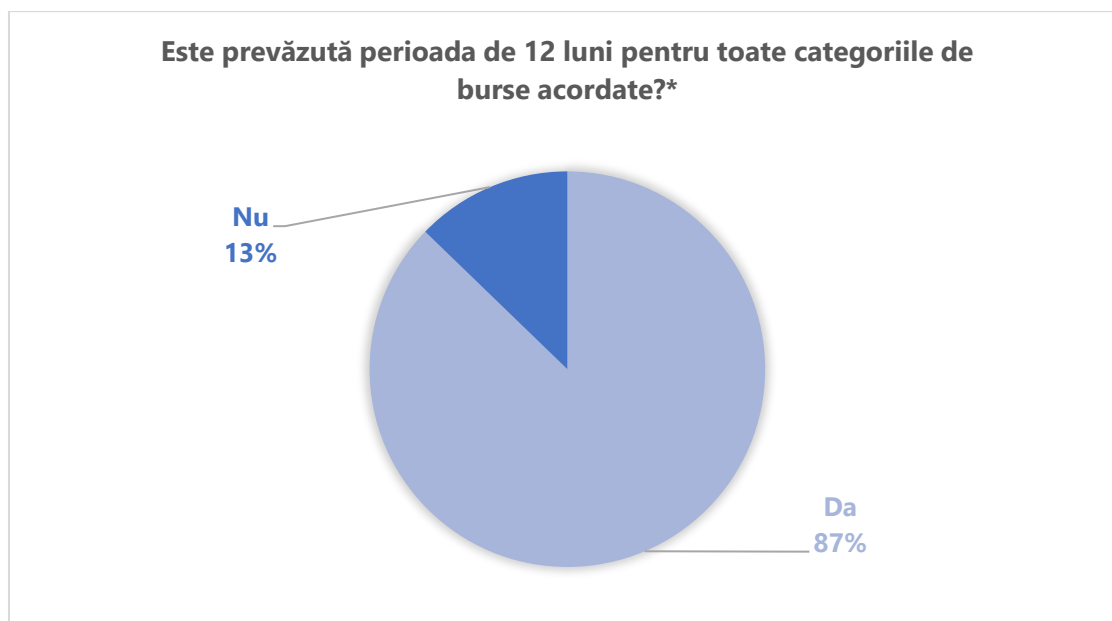

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Perioada de acordare a burselor

O schimbare majoră a fost, de asemenea, și alocarea fondului de burse pentru **12 luni**, de la aproximativ **8,3 luni** cum a fost anterior. Astfel, în conformitate cu art. 223, alin. (9¹) din **Legea Educației Naționale nr. 1/2011**, „*cuantumul alocat pentru constituirea fondului de burse și protecție socială a studenților este de 201 de lei/lună/pe toată durata anului universitar (12 luni)/student de la învățământul cu frecvență, fără taxă de studii*”. În consecință, **art. 3, alin. (1)** din **OMEN nr. 3392/2017**, „*bursele, indiferent de categorie, se acordă pe toată durata anului universitar (12 luni)*”.

Constatăm însă că în **13%** dintre universitățile al căror regulament a fost analizat (USAMV Cluj, UAIC, UNEFS, , UMF Craiova, UAUIM, UMF București) **nu există prevederi care stipulează perioada de acordare pentru toate categoriile de burse ca fiind întregul an universitar (12 luni) pentru sau există prevederi ce stipulează acordarea burselor doar pe parcursul desfășurării activităților didactice**. În restul de **87%** dintre universități regulamentul stabilește în mod corect că bursele se acordă conform prevederilor legale.

* Toate categoriile a căror natură presupune acordarea acestora în mod periodic, lunar.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

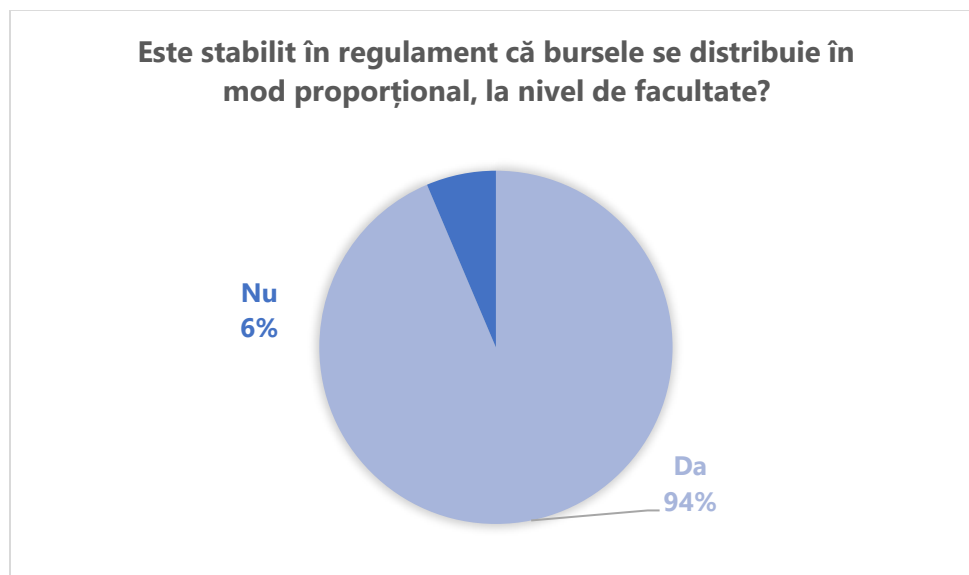
www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Repartizarea fondului de burse

Un alt aspect important a cărui reglementare a fost modificată recent vizează **repartizarea fondului de burse pe diferite categorii**. Astfel, **art. 10 al OMEN nr. 3392/2017** stabilește la **alin. (1)** faptul că „fondurile pentru acordarea burselor de la bugetul de stat sunt repartizate instituțiilor de învățământ superior de către Ministerul Educației Naționale (MEN), proporțional cu numărul total al studenților înmatriculați la programe de studii universitare cu frecvență, fără taxă de studii, ciclurile de studii licență și master din instituția respectivă, în baza contractului instituțional pentru fondul de burse.”, iar la **alin. (3)**: *Din fondul de burse repartizat universităților, minimum 30% din total este alocat pentru categoria de burse sociale*”. Astfel, este esențial ca modalitatea de distribuire a burselor la nivel de facultăți și ani de studiu să fie explicit stipulată prin regulamentele universităților pentru a asigura corectitudinea desfășurării procesului. Conform informațiilor colectate, **în 94% din universități fondul de burse se distribuie** pe facultăți, respectiv specializări/ani, **proporțional cu numărul de studenți înmatriculați cu frecvență, fără taxă de studii**, iar în **6%** din cazuri nu este stabilit în mod clar în regulament cum se distribuie bursele această situație creând riscul ca acestea să nu fie distribuite conform prevederilor legale (UAT, UMC și UOC).

Când vine vorba de **proporția din fondul de burse care este alocată fondului de burse sociale**, situația din păcate nu este satisfăcătoare pentru că **91% din instituțiile de învățământ superior de stat din România stabilesc în propriul regulament de acordare a burselor că cel puțin 30% din fondul de burse se acordă pentru bursele sociale**. În **9%** dintre cazuri nu este stabilit în mod clar cum se distribuie pe categorii fondul de burse sau mai puțin de 30% din fondul de burse se alocă burselor sociale (UAT, UAIC, UNEFS și ULBS).

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

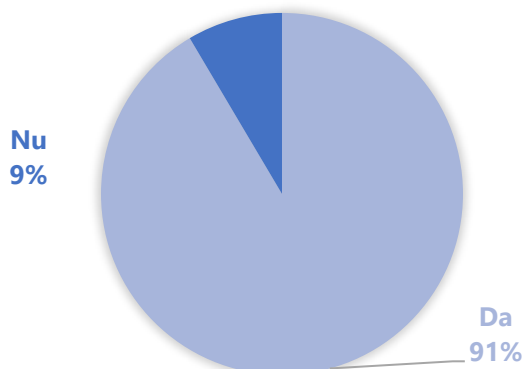

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Reglementările privind bursele prevăd existența unui procent minim de 30% acordat pentru bursele sociale?

În conformitate cu:

art. 1, alin. (3) din Ordonanța de Guvern nr. 22/2009:

„Din sumele încasate din taxele de școlarizare prevăzute [...] [n.r pentru cetățenii străini] universitățile alocă cel puțin 20% pentru burse acordate studenților români și/sau străini.”

art. 11 din OMEN nr. 3392/2017:

Alin. (1): *„Instituțiile de învățământ superior pot suplimenta fondul pentru burse provenit de la bugetul de stat, pentru fiecare categorie de burse, cu fonduri provenite din venituri proprii”*

Alin. (2): *„Ponderea fondurilor alocate de universități pentru burse, provenite din venituri proprii, din totalul fondului pentru burse al universității constituie un indicator de performanță în evaluările instituționale realizate de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS), respectiv indicator de performanță pentru acordarea finanțării suplimentare a instituțiilor de învățământ superior.”*

În același context, **Metodologia privind asigurarea calității, autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea programelor de studiu și a instituțiilor de învățământ superior** elaborată de **Agenția Română de Asigurare a Calității Învățământului Superior (ARACIS)** are ca indicator de performanță: IP.A.2.1.4.

*„Sistemul de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenți : Ref 2: **Proporția resurselor proprii ale instituției în fondul de burse este de minim 20%.***

De asemenea, contribuția universității la fondul de burse, reprezintă și unul din indicatorii considerați de către CNFIS în procesul de acordare a finanțării suplimentare către instituțiile de

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

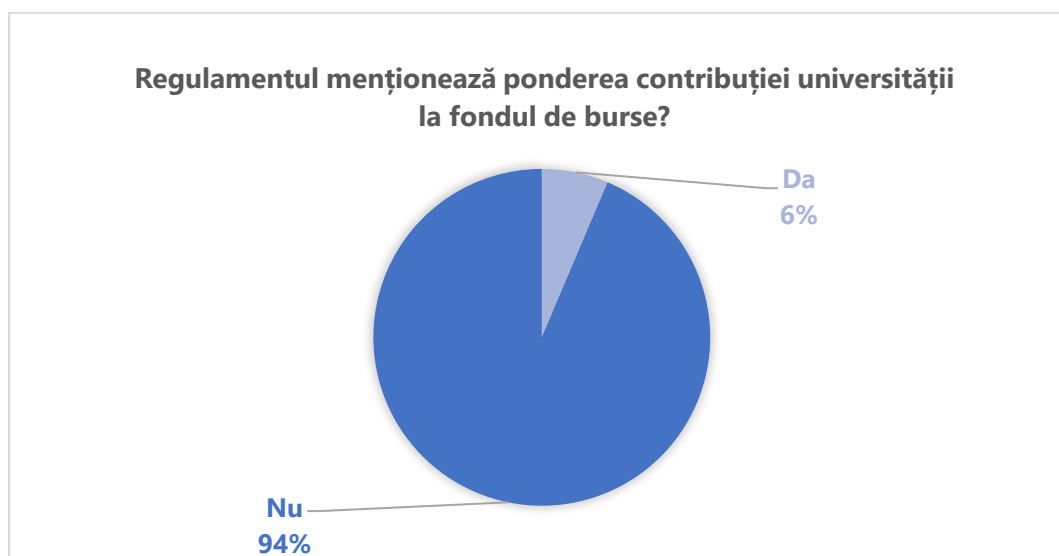
www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

învățământ superior de stat, și anume IC.4.2 în clasa de indicatori C4. *Orientare regională & echitate socială.*

Fiind un important indicator de performanță atât pentru evaluările ARACIS, cât și pentru finanțării suplimentare, dar în primul rând având vedere faptul că Dimensiunea Socială a Educației reprezintă o linie directoare fundamentală a Procesului Bologna, **universitățile au obligația să contribuie la bunăstarea propriilor studenți**, respectiv la instaurarea unui climat de echitate, gestionând fondurile proprii astfel încât să păstreze sume de bani sau ofere servicii studenților cu titlu gratuit (ex. cămine, cantine) în contul respectivei contribuții.

Nu este admisibil ca o universitate publică din România să respingă ideea de a contribui la acest fond de burse. Ponderea contribuției universității la fondul de burse ar trebui să fie cel puțin constantă de la un an la altul, menținându-se un raport direct cu creșterile fondului din partea statului și de aceea aceasta ar trebui să fie menționată în regulamentul intern de distribuire a bursei. Din păcate, **doar 6% din instituțiile de învățământ superior de stat a căror regulament a fost analizat, menționează ponderea universității la fondul de burse și anume UMF București („minimum 20%“), USV („până la 20%“) și UTgJiu („până în 10%“).**

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Cuquantumul burselor sociale

Bursele sociale reprezintă unul dintre cele mai importante instrumente prin care statul român poate elimina barierele și obstacolele pe care tinerii din mediile socio-economice defavorizate le întâlnesc în încercarea lor de a avea un parcurs academic cât mai extins. Totodată, acestea favorizează incluziunea socială și oferă posibilitatea unui număr mai mare de tineri să frecventeze studiile superioare. Acest lucru este subliniat și de către CNFIS în *Raportul public anual – 2016 Starea finanțării învățământului superior și măsurile de optimizare ce se impun²*, iar una dintre recomandările prezentate în acest raport este:

„Sporirea cuquantumului diverselor forme de sprijin material pentru studenți și a reformei politicilor de alocare, astfel încât acestea să devină mai eficiente în direcția asigurării echității (referitor la accesul la educația de nivel universitar) și să contribuie la atragerea studenților spre domenii de studii considerate prioritare la nivel național”.

Un aspect care a suferit modificări importante în anul curent este **creșterea cuquantumului burselor sociale**. Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior a calculat cuquantumul minim care ține cont de cheltuielile minime de masă și cazare, la valoarea de **578 de lei**. Toate instituțiile de învățământ superior de stat din România trebuie să țină cont de acest cuquantum la stabilirea valorii burselor sociale, lucru confirmat și de **art. 7 al OMEN nr. 3392/2017**:

„În cazul burselor sociale, cuquantumul se stabilește pornind de la cuquantumul minim propus anual de către Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior (CNFIS), ținând cont de faptul că acestea trebuie să acopere cheltuielile minime de masă și cazare”.

Dar universitățile trebuie să țină cont și de prevederea că această bursă trebuie să acopere cheltuielile de masă și cazare specifice fiecărui centru universitar în parte, astfel încât nu este obligatoriu să se limiteze la cuquantumul minim. Aceste prevederi ar trebui să fie preluate de metodologiile interne ale tuturor universităților, însă, conform informațiilor obținute, **în 23% din universități nu există un regulament de burse care să stabilească faptul că în vederea definirii cuquantumului minim pentru bursele sociale se ține cont de minimul stabilit de CNFIS** (UNEFS, UCv, UVT, USAMV Iași, UAUIM, UPG, UPet, UMF Iași, UPT, SNSPA, USV).

² http://www.cnfis.ro/wp-content/uploads/2018/08/raport_public_2016-final.pdf

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

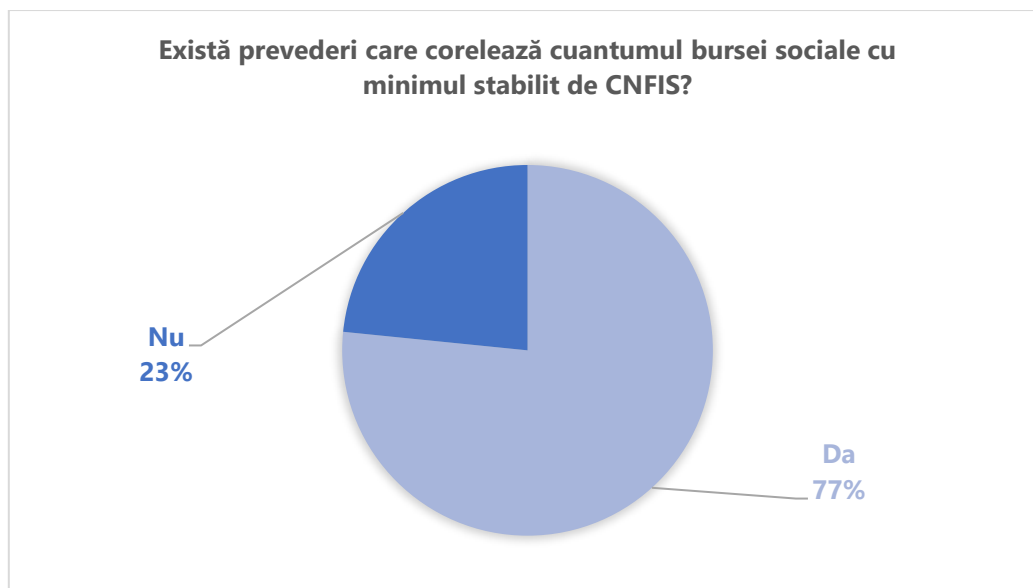
office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Bursele sociale au rolul de a asigura condiții minime de subzistență pentru studenții proveniți din medii socioeconomice defavorizate, iar lipsa acestor condiții poate influența performanțele ale studenților, bursa având rolul de a elimina cel puțin parțial aceste condiții. **Existența unor criterii academice**, altele decât promovabilitatea, **în acordarea bursei sociale nu pot decât să limiteze** șansele de reușită ale studenților în cauză. Categoriile de studenți beneficiari ai acestui tip de burse, așa cum sunt definiți ei de legislația în vigoare sunt studenți care se află într-o situație socio-economică specială și prin asta sunt expuși la o serie de riscuri care pot afecta posibilitățile lor de a avea un parcurs academic armonios.

Necesitatea de a privilegia un loc de muncă, deseori total irelevant pentru domeniul de studii, în defavoarea activității universitare sau imposibilitatea de a avea acces la materiale didactice adecvate sunt doar câteva dintre situațiile care pot afecta în mod nefavorabil performanțele academice ale studenților în cauză, excluzându-i de la posibilitatea de a beneficia de alte categorii de burse sau chiar conducând la abandonul universitar. De altfel, conform unui studiu efectuat de ANOSR în 2014³, analizând răspunsurile universităților cu privire la fluxul de studenți aferenți promoției ce au finalizat studiile în anul 2013, observăm că **39,07%** din totalul de studenți care s-au înmatriculat în anul I la ciclul licență au renunțat la studii până la momentul în care ar fi trebuit să finalizeze studiile.

³ Alianța Națională a Organizațiilor Studențești din România, *Perspectiva ANOSR privind Sistemul de acordare al bursei sociale*, studiu disponibil la adresa <http://www.anosr.ro/wp-content/uploads/2014/03/Perspectiva-ANOSR-privind-Sistemul-de-acordare-al-burselor.pdf>

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

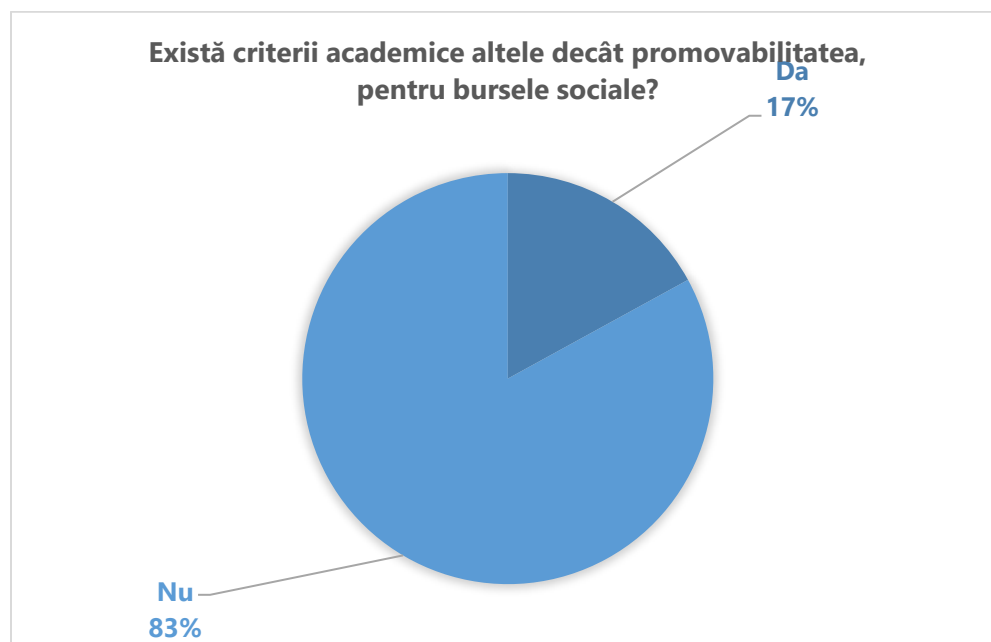
www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Mai mult de atât, conform studiului ANOSR privind *Implementarea Procesului Bologna în România – perspectiva studenților din 2012*⁴, **41%** dintre respondenți (grupul de respondenți a fost format din organizațiile studentești) au numit ca principal motiv al **abandonului universitar** alegerea greșită a facultății sau a specializării, iar **35% au menționat lipsa resurselor financiare**.

Universitățile ar trebui să conștientizeze că rolul acestei categorii de burse este de a elimina barierele socio-economice pe care aceste categorii de studenți le au și a le permite să beneficieze de condiții de dezvoltare academică pe cât posibil similare cu cele ale studenților care se găsesc în situații mai favorabile. De aceea, instituțiile de învățământ superior din România nu ar trebui să confunde principiile de asigurare a unui proces didactic calitativ și performant, respectiv să stimuleze performanțele studenților prin acordarea bursei specifice cu acest scop, cu principiul de creării un mediu de dezvoltare echitabil tuturor studenților, așa cum de altfel prevede legislația în vigoare. Astfel, Art. 5, alin. (1) al OMEN nr. 3392/2017 stabilește că: „*Pentru acordarea bursei sociale, în metodologiile proprii ale universităților nu sunt prevăzute criteriile academice, în afara celui de promovabilitate*”. În pofida acestui fapt, în regulamentele a **17% din instituțiile de învățământ superior de stat din România există diferite criterii, altele decât cele de promovabilitate, pentru a putea beneficia de burse sociale** (UAV, UPit, UBB, ASE, UMFST TgM, UMF Craiova, ULBS și UPG).

⁴ Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România, *Studiu privind Implementarea Procesului Bologna în România – perspectiva studenților, 2012* - <http://www.anosr.ro/wp-content/uploads/2012/07/Studiu-Procesul-Bologna-2012-Revizuit.pdf>

Cumularea burselor sociale

După cum putem observa dintr-un capitol anterior, legislația națională stabilește mai multe categorii de burse. Fiecare categorie de burse are scopuri și destinații diferite. De exemplu, conform **art. 4 din OMEN nr. 3392/2017**: *„Bursele pentru stimularea performanței, acordate din fonduri de la bugetul de stat, sunt burse de merit și de performanță și se acordă studenților din învățământul superior de stat, înmatriculați la programe de studii universitare cu frecvență [...] (și) au rolul de a recompensa studenții pentru rezultate academice deosebite sau pentru implicarea acestora în activități extracurriculare și de voluntariat [...]”.*

Același act, la **art. 5, alin. (3)** menționează că: *„Bursele sociale au rolul de a asigura condiții minime de subsistență pentru studenții proveniți din medii socioeconomice defavorizate, din familii defavorizate și celor pentru care s-a dispus ca măsură de protecție plasamentul, în vederea parcurgerii programelor de studii universitare la care sunt înscriși”.*

Fiindcă fiecare categorie de burse are scopuri diferite, acordarea acestora nu ar trebui să fie restricționară, astfel încât studenții care îndeplinesc criteriile pentru a beneficia de mai multe categorii de burse trebuie să poată face asta. Acest principiu este stabilit și de **art. 18** al ordinului menționat anterior, care stabilește la **alin. (2)** că: *„Un student nu poate primi două tipuri de burse simultan din aceeași categorie, dar are dreptul să opteze pentru cea cu valoare mai mare sau care se acordă pentru o perioadă mai îndelungată de timp [...]”*, iar la alin. (3) că: *„[...]studenții care beneficiază de bursă socială pot primi și orice alt tip de bursă reglementat în prezentul ordin.”* Acest principiu trebuie să regăsească în regulamentele de acordare a burselor.

Totuși există **patru** universități care din neglijență sau poate chiar în mod conștient au ignorat aceste prevederi, creând situația prin care se denaturează intenția dar și litera legii, și anume aceea de a crea un mediu academic favorabil acelor studenți care se găsesc în situații socio-economice neprielnice astfel încât aceștia să aibă oportunități egale cu ceilalți studenți și în același timp să încurajeze toți studenții pentru a performa în activitatea lor profesională dar și extracurriculară. Constatăm cu indignare, spre exemplu, că în **Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași, Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova, Universitatea Națională de Arte „George Enescu” din Iași și Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași nu există prevederi pentru cumularea burselor sociale cu bursele de stimulare a performanței, respectiv burse de merit sau de performanță, în regulamentul de acordare a burselor.**

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

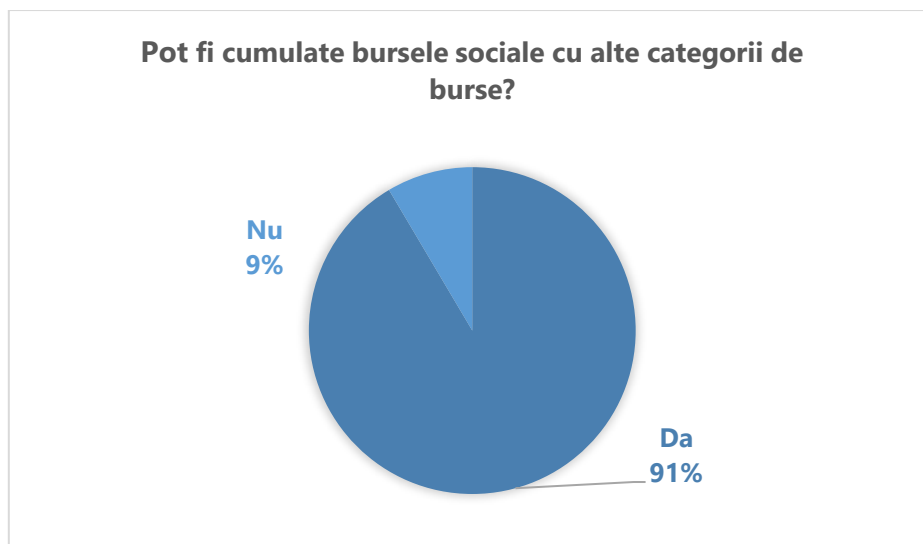
office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Bursele pentru etnici români și studenți internaționali

Un aspect semnificativ relativ principiului care prevede cumularea burselor pentru anumiți studenți, este restricționarea, în mod explicit sau implicit, posibilității de a beneficia de toate categoriile de burse, pentru studenții etnici români de pretutindeni și cei internaționali. **Legea Educației Naționale nr. 1/2011** prevede în cadrul **art. 202, alin. (1), lit. a)**, că activitatea studenților în cadrul comunității se bazează și pe principiul nediscriminării, care prevede că „*toți studenții beneficiază de egalitate de tratament din partea instituției de învățământ superior*” în contextul în care „*orice discriminare directă sau indirectă față de student este interzisă*”. Acest principiu se regăsește și în **art. 19 al OMEN nr. 3392/2017** care stabilește că: „*nu pot constitui criteriile de acordare a oricărui tip de burse provenite din fonduri de la bugetul de stat: vârsta, sexul, religia, rasa, naționalitatea, cetățenia, orientarea sexuală, apartenența politică a candidatului sau a familiei acestuia, apartenența la organizații legal constituite ori cu activitate conformă cu legislația europeană în vigoare, numărul de ani petrecuți în alte instituții de învățământ, studiile efectuate în străinătate, precum și accesul la burse din alte surse*”.

Trebuie totuși să constatăm că acest principiu se regăsește în mod explicit în **19%** din regulamentele de acordare a burselor examinate (UTgJiu, UB, UO, UPB, USAMVB, UAB, USV, UAV și ASE). În restul **81%** dintre universități nu se regăsește acest principiu, acesta lipsind total sau parțial.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

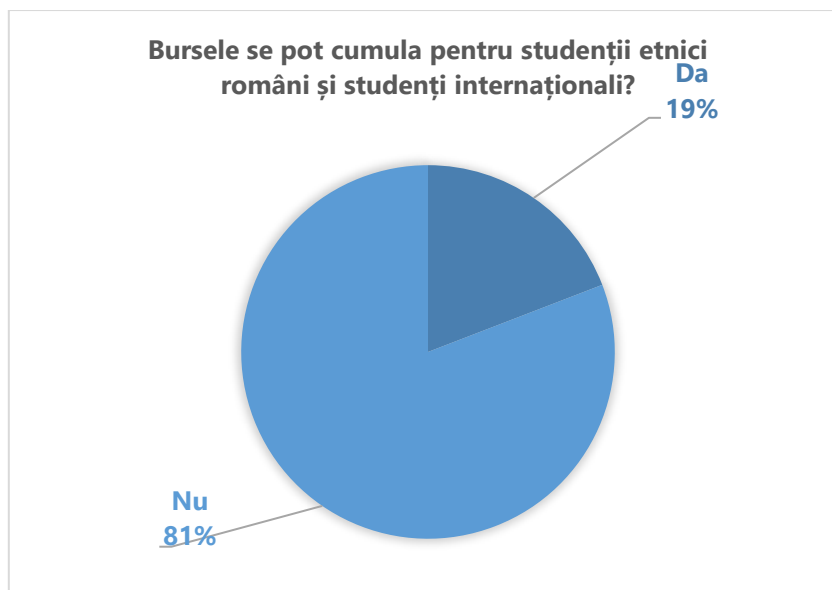
office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Varianta inițială a OMEN 3392/2017 stabilea că naționalitatea nu poate fi considerat criteriu de discriminare. Formularea inițială al art. 19 menționat anterior conținea noțiunea de naționalitate ca fiind un criteriu ce nu poate fi considerat în acordarea bursei. Pentru că anumite universități au invocat existența unor diferențe semnificative în acest context între conceptul de naționalitate și cetățenie pentru a justifica restricționarea dreptului anumitor studenți de a beneficia de burse, în urma solicitărilor ANOSR a fost inclusă și cetățenia printre criteriile menționate la art. 19 în cauză. În pofida acestui fapt, există anumite universități care păstrează o formulă care stabilește că „beneficiarii bursei [...] numiți în continuare „studenți”, sunt studenții [...], cetățeni români și cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene, ai statelor aparținând Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene, la învățământul universitar nivel licență și master, forma de învățământ cu frecvență, [...]”. **Astfel de stipulări sau prevederi similare care îngăduiesc în mod mai mult sau mai puțin explicit dreptul studenților etnici români de pretutindeni și/sau a studenților internaționali există în 36% din regulamentele analizate** (UMF Cj, UV Târgoviște, UMF Iași, SNSPA, UPit, ULBS, UT Iași, UNAGE, AMGD, UTBv, UAD, UNARTE, USAMV Iași, UAUIM, UBB, UAIC și UMF Craiova). Acest fel de reglementări contravin în mod direct prevederilor la nivel național.

ANOSR este membru în:

European Students' Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

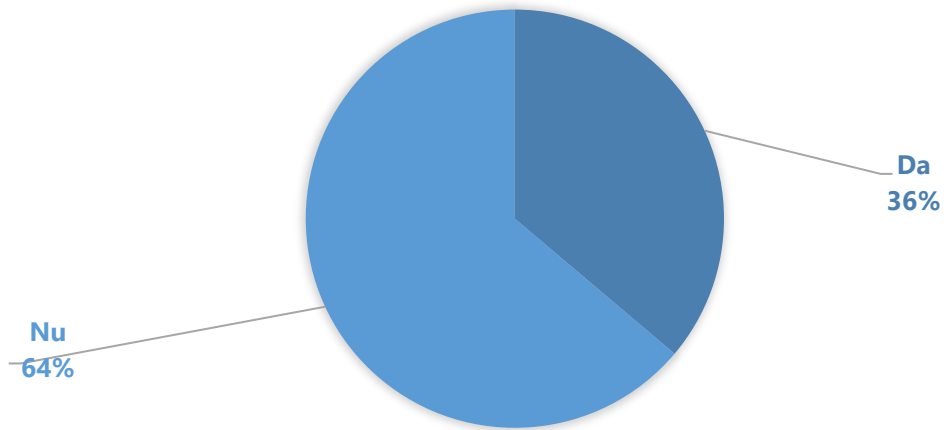

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

**Există prevederi care restricționează studenții etnici
români în posibilitatea de a beneficia de burse?**

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

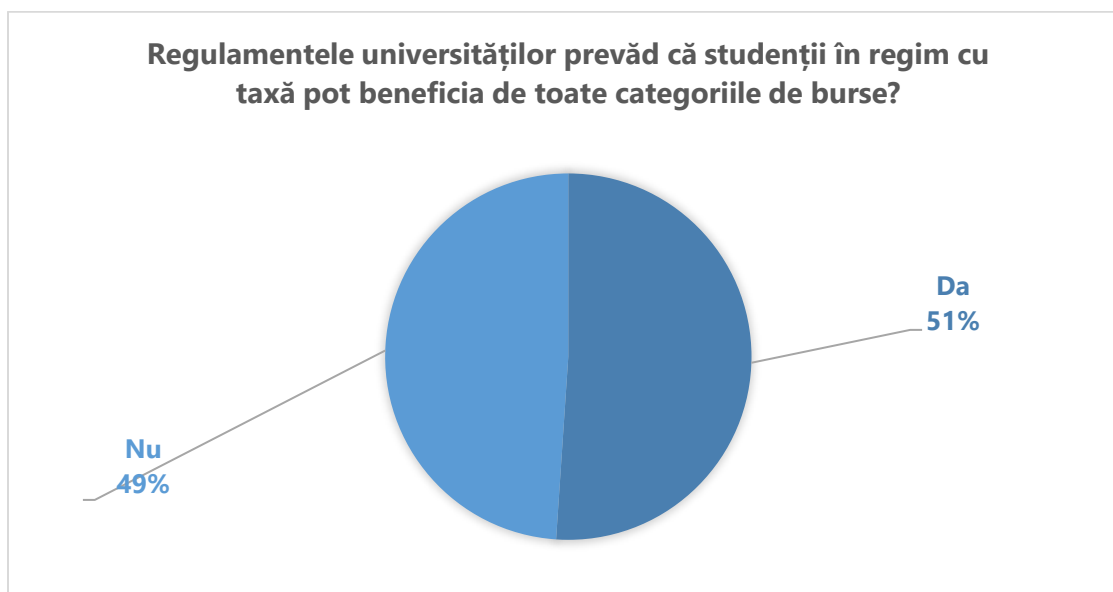

 facebook.com/anosr.ro
 office@anosr.ro
 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Burse pentru studenți în regim „cu taxă”

În conformitate cu **art. 202, alin. (1), lit. a)**, din **Legea Educației Naționale nr.1/2011**: „*toți studenții beneficiază de egalitate de tratament din partea instituției de învățământ superior; orice discriminare directă sau indirectă față de student este interzisă*”. Acest principiu se referă și la modalitatea de acordare a burselor. Chiar dacă **art. 10 al OMEN nr. 3392/2017** stabilește la **alin. (1)**: „*Fondurile pentru acordarea burselor de la bugetul de stat sunt repartizate instituțiilor de învățământ superior de către Ministerul Educației Naționale (MEN), proporțional cu numărul total al studenților înmatriculați la programe de studii universitare cu frecvență, fără taxă de studii...*”, **acest aspect reprezintă doar o modalitate tehnică de a calcula fondul de burse și nicidecum nu poate reprezenta o limitare la adresa studenților care studiază la instituțiile de învățământ superior de stat în regim cu taxă în a beneficia de toate categoriile de burse, inclusiv de cele finanțate de la bugetul de stat.**

Totuși există un număr semnificativ de universități care nu reglementează în mod corect acest aspect. Astfel, în regulamentele a **49%** din universități **nu există prevederi specifice** a faptului că studenții în cauză pot beneficia de toate categoriile de burse, sau din contra există prevederi care limitează în mod explicit posibilitatea acestora de a beneficia de una sau mai multe categorii de burse (UAB, ASE, UTCN, UMF Timișoara, UNMB, USAMV Cj, UOC, UVT, UPT, UCv, UNEFS, UPG, UMF București, UAT, AMGD, UTBv, UAD, UNARTE, USAMV Iași, UAUIM, UBB, UAIC și UMF Craiova).

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

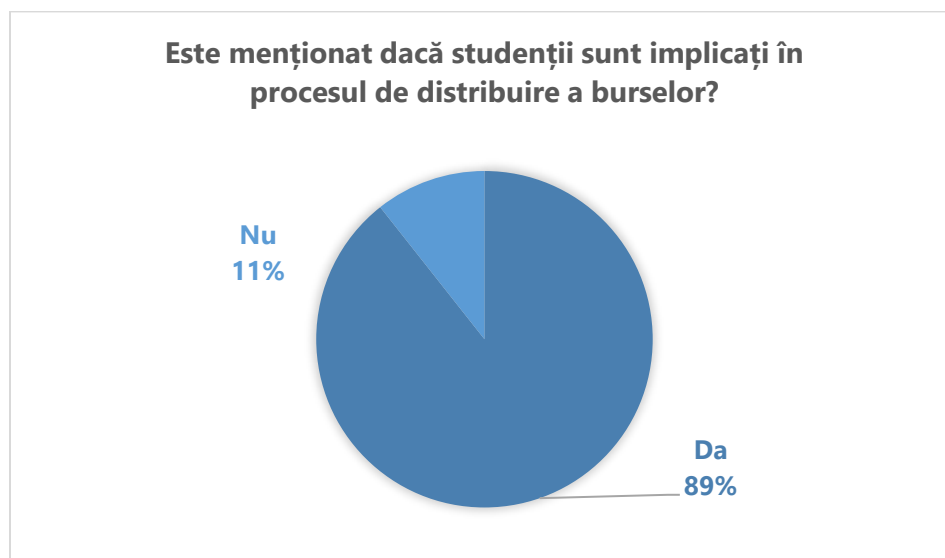
www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Participarea studenților la procesul de acordare a burselor

Conform **art. 199, alin. (1)** din **Legea Educației Naționale nr. 1/2011**: „*Studenții sunt considerați parteneri ai instituțiilor de învățământ superior și membri egali ai comunității academice.*”. Aceasta presupune ca studenții, prin reprezentanții lor, inclusiv prin intermediul organizațiilor studențești reprezentative la nivel de universitate sau facultate, să participe la toate etapele proceselor decizionale din cadrul universității și în special a acelor procese care îi vizează în mod direct.

Acest principiu este confirmat și de **art. 12, alin. (1)** din **OMEN nr. 3392/2017**, care stabilește că: „*cuantumul burselor, indiferent de tipul acestora este aprobat prin hotărâre a senatului, la propunerea Consiliului de administrație, ca urmare a consultării cu reprezentanții studenților, inclusiv a organizațiilor studențești reprezentative din universitate.*”.

Astfel, este important ca acest principiu să fie respectat și preluat de regulamentele interne ale instituțiilor de învățământ superior de stat din România, astfel încât studenții să fie consultați în procesul de determinare a categoriilor de burse, a cuantumurilor acestora și fiind membri cu drepturi depline în cadrul comisiilor ce se ocupă de distribuirea burselor.

Din păcate și aici putem constata că nu toate universitățile respectă acest principiu. **În cazul a 11% din universități în regulamentul intern de acordare a burselor nu este menționat în mod clar și explicit că studenții sunt consultați în procesul de acordare a burselor și sunt membri cu drepturi depline în comisiile ce gestionează procesul de acordare a acestora** (UNAGE, UAUIM, UPet, UAT și UEM).

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

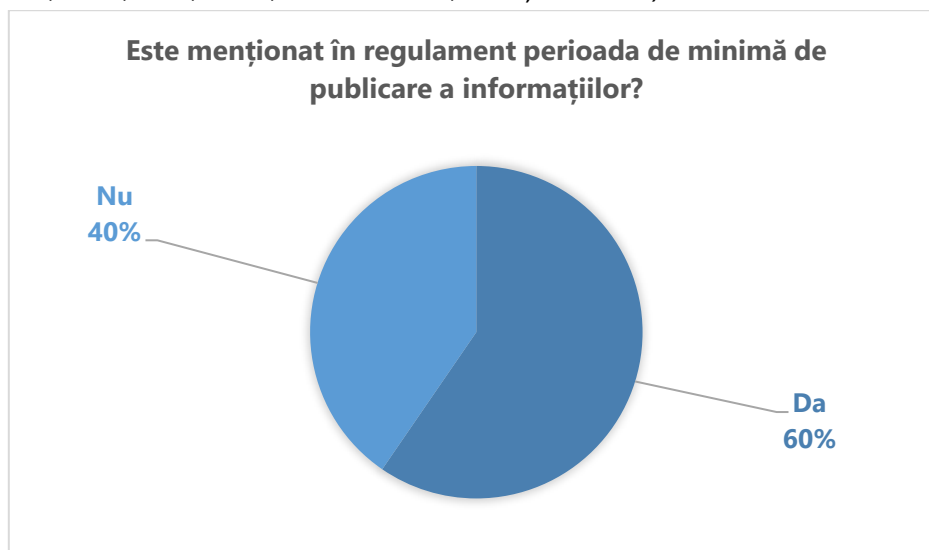

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Afișarea și contestațiile

În procesul de acordare a burselor de către instituțiile de învățământ superior este foarte important ca toți potențialii bursieri, și nu numai, să beneficieze de acces la informațiile referitoare la proces într-un mod simplu și clar atât în privința procesului de acordare a burselor, cât și asupra etapelor acestuia. De asemenea, studenții trebuie să dispună de o perioadă rezonabilă de timp pentru pregătirea dosarului, acolo unde este cazul. De aceea, **art. 15** al **OMEN nr. 3392/2017** menționează la **alin. (1)**: „*informațiile privind modalitatea de accesare și acordare a burselor, de la bugetul de stat, se fac publice prin afișarea pe pagina web și la sediul universității, la începutul anului universitar, precum și în <Ghidul studentului>, după caz.*”, iar la **alin. (3)**: „*anunțurile pentru depunerea cererilor și documentelor justificative în vederea obținerii unor categorii de burse vor fi publicate pe site-ul și la avizierul fiecărei universități/facultăți cu minimum 15 zile lucrătoare înainte de data-limită pentru depunerea acestora.*”

Din păcate, trebuie să constatăm că **40% din universități nu au menționat în regulament, obligativitatea de a publica informațiile despre burse** pe site și la sediul instituției **cu cel puțin 15 zile lucrătoare de înainte de data limită** pentru depunerea dosarelor pentru anumite categorii de burse (UTgJiu, UPB, USAMVB, UDJG, UTCB, UMF Iași, SNSPA, UPit, ULBS, USAMV Cj, UPT, UNEFS, UTBv, UAD, UBB, UAIC, UMF Craiova, ASE și UAUIM).

Pentru respectarea principiilor transparenței, a echității și a corectitudinii, este foarte important ca studenții care consideră că au fost nedreptățiți în procesul de acordare a burselor **să poată contesta decizia comisiei de burse** și să poată face acest lucru într-o perioadă rezonabilă de timp la afișarea listelor cu potențiali bursieri. Acest lucru este confirmat și de **alin. (4)** al **art. 13** din OMEN NR. 3392/2017, care stabilește că: „*Procedura de acordare a burselor va include prevederi speciale privind modalitatea de contestație, perioada pentru depunerea acestora și responsabilul de rezolvarea contestațiilor înregistrate privind modul de atribuire al burselor*”. De aceea este esențial ca astfel de prevederi să se găsească și în regulamentele interne de distribuire

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

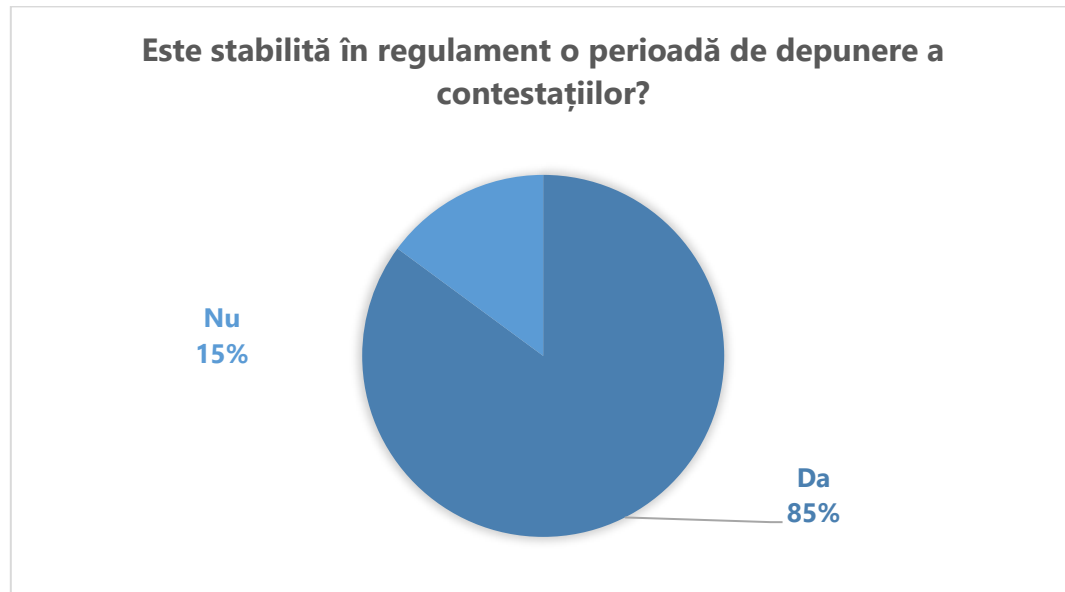

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

a burselor. Din păcate trebuie să constatăm că **în 15% dintre regulamentele instituțiilor de învățământ superior nu există o astfel de prevedere** (UVA, UMF București, UPB, USAMVB, UPT, UNEFS și UAUIM), pe când în celelalte 85% din regulamente o astfel de prevedere există, perioada de contestație fiind de obicei între 2 și 3 zile lucrătoare de la afișarea listelor parțiale.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

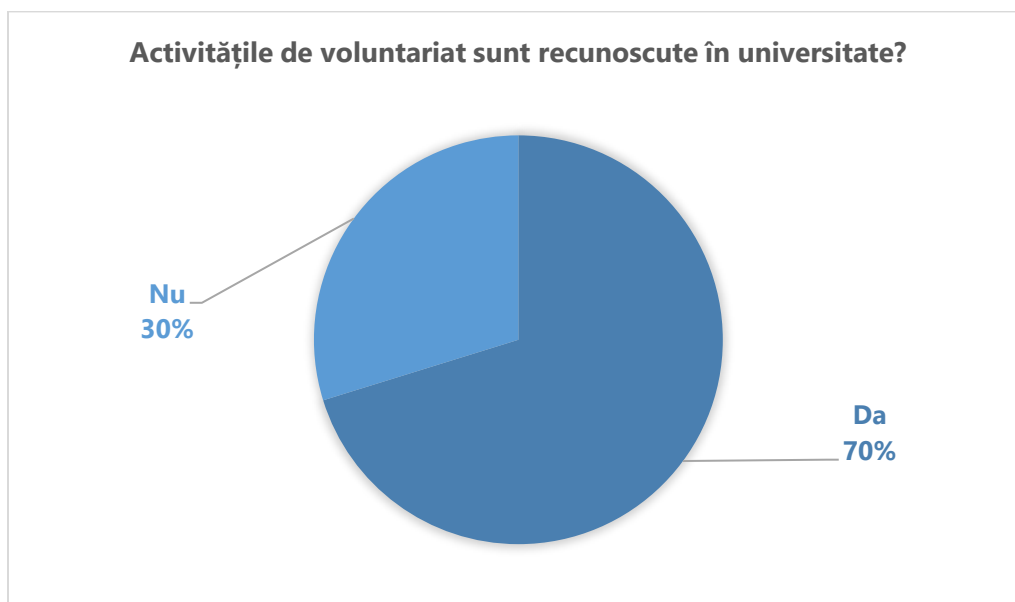
www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Voluntariat și mobilități

Implicarea în activități de voluntariat implică o formă de învățare informală, chiar dacă de multe ori aceasta nu este conștientizată. Această activitate dezvoltă o serie de abilități și competențe sociale, cum ar fi de exemplu solidaritatea, toleranța, încrederea, spiritul civic și responsabilitatea socială. Importanța voluntariatului devine tot mai recunoscută nu doar în rândul studenților care aleg să se implice în organizațiile studențești sau alte organizații non guvernamentale, dar și în cadrul instituțiilor statului.

Acest aspect este confirmat de **art. 223**, alin. (9) din Legea Educației Naționale nr. 1/2011 care menționează: „*Studenții pot participa la acțiuni de voluntariat, pentru care pot primi un număr de credite de studii transferabile, în condițiile stabilite de Carta universitară*”, dar și de art. 9, alin. (1) al OMEN NR. 3392/2017: „*Bursele speciale se pot acorda studenților care se încadrează în cel puțin unul din următoarele cazuri: a) au obținut performanțe cultural-artistice deosebite, au obținut performanțe sportive deosebite sau pentru implicarea în activități extracurriculare și de voluntariat*”. Și instituțiile de învățământ superior de stat ar trebui să conștientizeze importanța voluntariatului și să promoveze astfel de activități, iar una din formele prin care ar trebui să fac asta este preluând principiile prevăzute în legislația națională referitoare la burse în acest sens.

Din păcate, doar o parte din universitățile de stat din România fac acest lucru, observând că în **30%** dintre acestea există regulamente de burse în care activitatea de voluntariat nu este valorificată în nici un fel (UMFST TgM, UT Iași, UMF Timișoara, UNMB, UNARTE, UMF Cj, UTCB, SNSPA, UPit, ULBS, UBB, UMF Craiova, UPT și UAUIM).

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

De asemenea, este important ca instituțiile de învățământ superior să sprijine și să încurajeze studenții să participe ce la mobilități academice în țară și în străinătate. România este printre primele țări semnatare ale Procesului Bologna. Astfel, România participă la Procesul Bologna chiar din momentul inițial al demarării acestui proces, cel al semnării Declarației de la Bologna în 1999. De atunci și până în prezent, România și-a asumat, în mod voluntar, alinierea politicilor din domeniul învățământului superior cu obiectivele și politice promovate de Procesul Bologna. În cadrul acestui proces România este membru al Spațiul European al Învățământului Superior (EHEA) iar una dintre liniile de acțiune pentru programul 2020 este tocmai Mobilitatea academică și internaționalizarea. Conform studiului *Angajamentele României în Spațiul European al Învățământului Superior (EHEA) și evaluarea implementării lor la nivel național*⁵ realizat de UEFISCDI:

„Prin comunicatul de la Leuven se adoptă o țintă clară în Procesul Bologna, și anume: cel puțin 20% dintre cei care au absolvit învățământul superior trebuie să fi beneficiat de o perioadă de studiu sau de formare în afara granițelor, până în 2020. Strategia „Mobilitate pentru o mai bună învățare” reiterează ținta de cel puțin 20% studenți mobili până în anul 2020.”

În consecință, unul dintre obiectivele asumate de statele semnatare, inclusiv de România este „5.5.Portabilitatea totală a granturilor și a împrumuturilor naționale în EHEA (Berlin, Bergen, Londra, Leuven, București);”.

Conform aceluiași document menționat anterior: „Acest angajament este reiterat și în strategia „Mobilitate pentru o mai bună învățare” adoptată la București: “Creșterea eforturilor pentru mobilitate mai echilibrată și mai activă cu țările non-EHEA. Statele sunt încurajate la: extinderea finanțării mobilității, portabilitate mai mare de subvenții, împrumuturi și burse oferite de statele membre, precum și îmbunătățirea schimbului de informații privind portabilitatea de subvenții și împrumuturi din EHEA.”

Acest principiu este recunoscut și în textul **Legii Educației Naționale nr. 1/2011** care la **art. 118, alin. (1)** menționează:

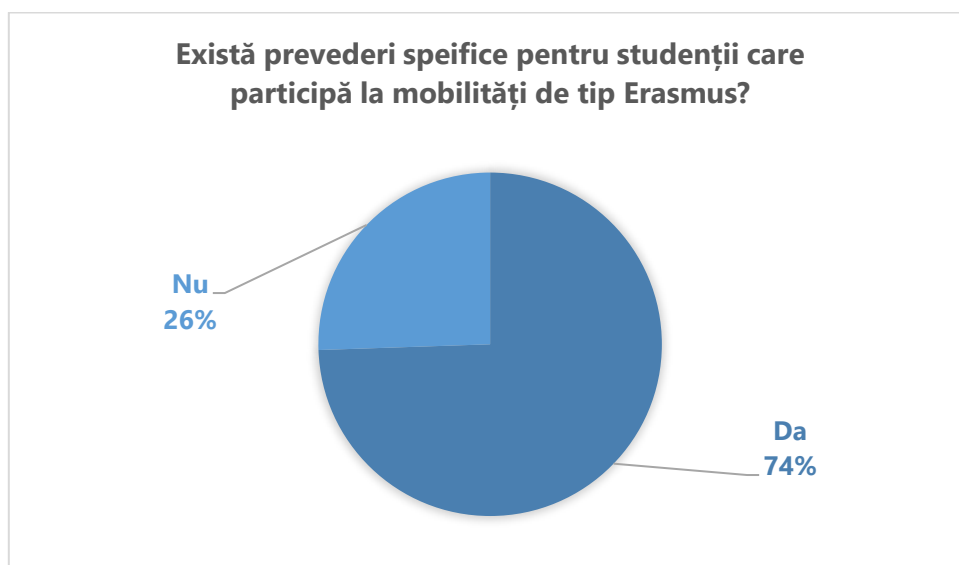
„Sistemul național de învățământ superior se bazează pe următoarele principii: j) principiul libertății de mobilitate națională și internațională a studenților, a cadrelor didactice și a cercetătorilor”.

Cel mai recunoscut și răspândit program de mobilități internaționale este Erasmus+, finanțat din fondurile Comisiei Europene. Universitățile ar trebui să faciliteze **participarea studenților la programe de mobilități** stabilind în propriul regulament de burse prevederi

⁵ Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării, *Angajamentele României în Spațiul European al Învățământului Superior (EHEA) și evaluarea implementării lor la nivel național*, 2014, <http://www.politici-edu.ro/wp-content/uploads/2014/01/Angajamentele-Ro-in-EHEA-Final.pdf>.

specifice pentru studenții care participă. Aceste prevederi trebuie să respecte angajamentele luate de România și să încurajeze studenții să participe la mobilități.

Pentru aceasta instituțiile de învățământ superior de stat ar trebui să faciliteze dreptul studenților care participă la mobilități de a beneficia de burse oferite de statul și de universități, ținând seamă de procedurile de echivalare a rezultatelor academice din mobilitatea, dat fiind faptul că uneori aceste proceduri sunt mai lente. Totodată ar trebui să eficientizeze propriile proceduri administrative în acest context. De asemenea, universitățile ar trebui să încurajeze mobilitatea studenților acordând burse speciale, în completarea bursei oferite în cadrul programelor internaționale. Din păcate **regulamentele a 26% dintre universități NU conțin prevederi cu acest scop** (USAMVT, UAB, UOC, UPG, UNAGE, UTgJiu, ASE, UVA, UMF București, UMFST TgM, UMF Timișoara și UNARTE).

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Concluzii

După cum putem observa din graficul din *Anexa nr. 1*, niciuna dintre instituțiile de învățământ superior de stat din România nu întrunește un calificativ adecvat pentru toate cele 17 criterii expuse în această analiză, asta însemnând că toate regulamentele analizate au cel puțin un aspect care poate fi îmbunătățit. Mai mult de jumătate din universități au cel puțin 5 aspecte care necesită a fi revizuite. Astfel, în urma acestei analize, recomandările pentru modificare regulamentelor și gestionarea optimă a procesului de distribuire a bursei pe care ANOSR le sugerează sunt următoarele:

- Publicarea în mod și format accesibil în mod public pe paginile web ale instituțiilor a regulamentului de burse și a tuturor anexelor acestuia, inclusiv a celor ce stabilesc cuantumul bursei;
- Menționarea în regulament a tuturor categoriilor de burse, așa cum sunt definite de legislația națională în vigoare;
- Menționarea în mod explicit că toate categoriile de burse se acordă pe întreaga perioadă a anului universitar care este de 12 luni, inclusiv pe perioada vacanțelor;
- Stabilirea în mod clar și explicit că fondul de burse se distribuie pe facultăți, respectiv specializări și ani de studii, în mod proporțional cu numărul de studenți înmatriculați la programe de studii universitare cu frecvență, fără taxă de studii, ciclurile de studii licență și master din instituția respectivă;
- creșterea contribuției proprii la fondul de burse și precizarea în regulament a unei ponderi minime pe care universitatea o alocă pentru constituirea fondului general de burse;
- Stabilirea în mod explicit că în cazul bursei sociale cuantumul se stabilește pornind de la cuantumul minim propus anual de către Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior (CNFIS), ținând cont de faptul că acestea trebuie să acopere cheltuielile minime de masă și cazare;
- Menționarea în mod explicit că pentru acordarea bursei sociale nu sunt prevăzute alte criterii academice, în afara celui de promovabilitate;
- Precizarea că studenții care beneficiază de bursă socială pot primi și orice alt tip de bursă;
- Includerea în regulament a mențiunii: *„Nu pot constitui criteriile de acordare a oricărui tip de burse provenite din fonduri de la bugetul de stat: vârsta, sexul, religia, rasa, naționalitatea, cetățenia, orientarea sexuală, apartenența politică a candidatului sau a familiei acestuia, apartenența la organizații legal constituite ori cu activitate conformă cu legislația europeană în vigoare, numărul de ani petrecuți în alte instituții de învățământ, studiile efectuate în străinătate, precum și accesul la burse din alte surse”;*

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

- Stabilirea în mod explicit că toți studenții înmatriculați în regim cu frecvență, pe locuri finanțate de la bugetul de stat sau cu taxă, inclusiv studenții etnici români din afara granițelor și studenții internaționali, pot beneficia de toate categoriile de burse și le pot cumula conform legii;
- Stabilirea în mod explicit că „Anunțurile pentru depunerea cererilor și documentelor justificative în vederea obținerii unor categorii de burse vor fi publicate pe site-ul și la avizierul fiecărei universități/facultăți cu minimum 15 zile lucrătoare înainte de data-limită pentru depunerea acestora”;
- Menționarea în regulament a unei proceduri specifice de depunere și rezolvare a contestațiilor și a unei perioade exacte, de cel puțin 3 zile lucrătoare de la data afișării rezultatelor preliminariei pentru depunerea acestora;
- Menționarea unor modalități de încurajare a voluntariatului prin luarea în considerare a activității de voluntariat în procesul de acordare a burselor;
- Stabilirea unor condiții specifice pentru studenții care participă la mobilități academice naționale sau internaționale pentru facilitarea acestora.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

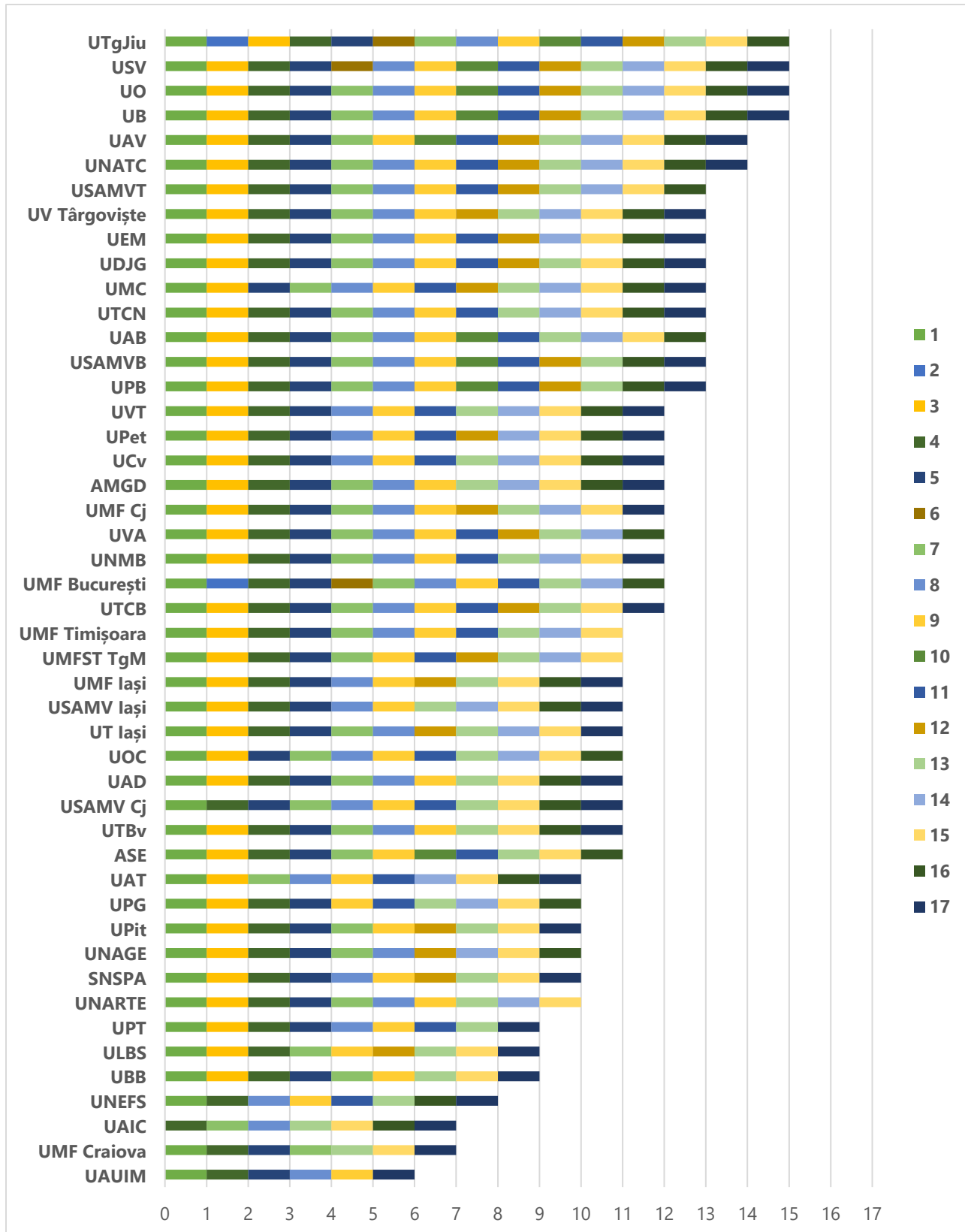

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Anexa 1 - Îndeplinirea indicatorilor

ANOSR este membru în:

European Students' Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

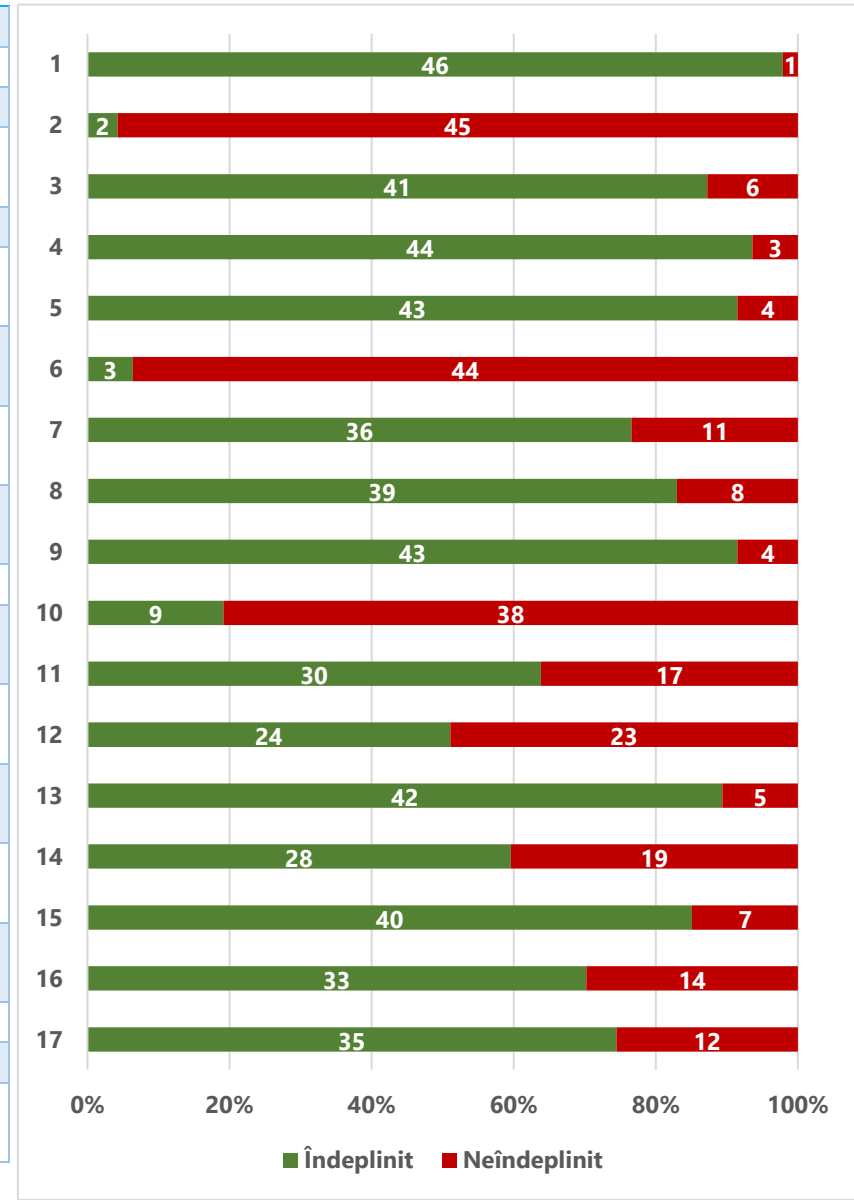
www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

Anexa 1.2 – Descriere indicatori și pondere îndeplinire indicatori

Nr.	Indicator
1	Este disponibil un regulament de burse modificat în anul 2017?
2	Reglementările interne pentru burse menționează toate categoriile?
3	Este prevăzută perioada de 12 luni pentru toate categoriile de burse acordate?
4	Bursele se distribuie în mod proporțional, la nivel de facultate?
5	Reglementările privind bursele prevăd existența unui procent minim de 30% acordat pentru bursele sociale?
6	Regulamentul menționează ponderea contribuției universității la fondul de burse?
7	Există prevederi care corelează cuantumul bursei sociale cu minimul stabilit de CNFIS?
8	Există criterii academice altele decât promovabilitatea, pentru bursele sociale?
9	Pot fi cumulate bursele sociale cu alte categorii de burse?
10	Bursele se pot cumula pentru studenții etnici români și studenți internaționali?
11	Există prevederi care restricționează studenții etnici români în posibilitatea de a beneficia de burse?
12	Regulamentele universităților prevăd că studenții în regim cu taxă pot beneficia de toate categoriile de burse?
13	Este menționat dacă studenții sunt implicați în procesul de distribuire a burselor?
14	Este menționat în regulament perioada de minimă de publicare a informațiilor?
15	Este stabilită în regulament o perioadă de depunere a contestațiilor?
16	Activitățile de voluntariat sunt recunoscute în universitate?
17	Există prevederi specifice pentru studenții care participă la mobilități de tip Erasmus?

ANOSR este membru în:

Anexa 1.3 - Îndeplinire indicatori

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
UB	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
UO	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
USV	✓	x	✓	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
UAV	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
UNATC	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
UV Târgoviște	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	x	✓	✓	✓	✓	✓	✓
UTCN	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓
UVT	✓	x	✓	✓	✓	x	x	✓	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓
UCv	✓	x	✓	✓	✓	x	x	✓	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓
AMGD	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	x	x	✓	✓	✓	✓	✓
UEM	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓
UPet	✓	x	✓	✓	✓	x	x	✓	✓	x	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓
UAT	✓	x	✓	x	x	x	✓	✓	✓	x	✓	x	x	✓	✓	✓	✓
UMC	✓	x	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
USAMV Iași	✓	x	✓	✓	✓	x	x	✓	✓	x	x	x	✓	✓	✓	✓	✓
UDJG	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓
UMF Iași	✓	x	✓	✓	✓	x	x	✓	✓	x	x	✓	✓	x	✓	✓	✓
USAMV Cj	✓	x	x	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	x	✓	x	✓	✓	✓
UTBv	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	x	x	✓	x	✓	✓	✓
UAD	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	x	x	✓	x	✓	✓	✓
UAIC	x	x	x	✓	x	x	✓	✓	x	x	x	x	✓	x	✓	✓	✓
UPB	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	x	x	✓	✓
USAMVB	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	x	x	✓	✓
UNEFS	✓	x	x	✓	x	x	x	✓	✓	x	✓	x	✓	x	x	✓	✓
UT Iași	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	x	x	x	✓	✓	✓	✓	x	✓
UNMB	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	x	✓
UMF Cj	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	x	✓	✓	✓	✓	x	✓
UTCB	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	x	✓
SNSPA	✓	x	✓	✓	✓	x	x	✓	✓	x	x	✓	✓	x	✓	x	✓
UPit	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	✓	x	✓
ULBS	✓	x	✓	✓	x	x	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	✓	x	✓
UBB	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	x	✓	x	x	x	✓	x	✓	x	✓
UMF Craiova	✓	x	x	✓	✓	x	✓	x	x	x	x	x	✓	x	✓	x	✓
UPT	✓	x	✓	✓	✓	x	x	✓	✓	x	✓	x	✓	x	x	x	✓
UAUIM	✓	x	x	✓	✓	x	x	✓	✓	x	x	x	x	x	x	x	✓
USAMVT	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	✓	x
UAB	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓	x
UOC	✓	x	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	✓	x
UPG	✓	x	✓	✓	✓	x	x	x	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	✓	x
UNAGE	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	x	x	x	✓	x	✓	✓	✓	x
UTgJiu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	x	✓	✓	x
ASE	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	x	✓	✓	x
UVA	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓	x	✓	x
UMF București	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	✓	x	✓	x	✓	✓	x	✓	x
UMFST TgM	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	x	x
UMF Timișoara	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	x	x
UNARTE	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	x	x	✓	✓	✓	x	x

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Anexa 2 – Abrevieri și regulamente

Nr crt.	Universitate	Abreviere	Link regulament acordare burse
1	Universitatea Politehnica din București	UPB	https://upb.ro/wp-content/uploads/2017/11/Regulament-Burse-2019-2020.pdf
2	Universitatea Tehnică de Construcții din București	UTCB	https://utcb.ro/wp-content/uploads/2018/11/Regulament-acordare-burse-2018-2019.pdf
3	Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București	UAUIM	https://www.uauim.ro/universitatea/regulamente/Regulament%20de%20acordare%20a%20burselor.pdf
4	Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București	USAMVB	http://www.usamv.ro/images/Documentele_Universitatii/REGULAMENT_ACORDARE_BURSE_2017_ed1rev6.pdf
5	Universitatea din București	UB	https://unibuc.ro/wp-content/uploads/2019/10/Metodologie-pentru-acordarea-burselor-si-altor-forme-de-srijin-pentru-studentii-UB-licentă-si-masterat.pdf
6	Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București	UMF București	Metodologia de acordare a burselor pentru studentii romani in anul universitar 2017-2018
7	Academia de Studii Economice din București	ASE	https://consilierstudenti.ase.ro/metodologie-burse-2019-2020/
8	Universitatea Națională de Muzică din București	UNMB	https://www.unmb.ro/wp-content/uploads/2013/09/Regulament-privind-alocarea-burselor-%C3%AEn-UNMB.pdf
9	Universitatea Națională de Arte din București	UNARTE	http://unarte.org/wp-content/uploads/2019/11/Metodologie-de-acordare-a-burselor.pdf
10	Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L.Caragiale” din București	UNATC	https://unatc.ro/documente-academice/documente/Regulament_de_acordare_a_burselor_2018.pdf
11	Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București	UNEFS	Regulament de acordare a burselor în UNEFS
12	Școala Națională de Studii Politice și Administrative din București	SNSPA	http://snspa.ro/wp-content/uploads/2018/11/Regulament_burse_SNSPA_2018_2019_postat.pdf
13	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia	UAB	http://senat.uab.ro/upload/26_762_02_regulament_burse.pdf
14	Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad	UAV	https://cdn.uav.ro/documente/Universitate/Calitate/Regulamente-Metodologii-Proceduri-Formulare/Regulamente/R-68-Reg-burse-studenti-ed.II.pdf
15	Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău	UVA	http://www.ub.ro/files/R-05-16_5.5_22183.pdf
16	Universitatea Transilvania din Brașov	UTBv	https://www.unitbv.ro/documente/despre-unitbv/regulamente-hotarari/regulamentele-universitatii/studenti/Regulament_burse-02.10.2019.pdf

ANOSR este membru în:

European Students' Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

17	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca	UTCN	https://www.utcluj.ro/media/page_document/157/regulament_burse_actualizat_31_oct_2018.pdf
18	Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca	USAMV Cj	http://usamvcluj.ro/files/carta/corectat/ultima/RC%2043.pdf
19	Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca	UBB	https://www.ubbcluj.ro/ro/studenti/files/burse/2017-2018/Regulament%20privind%20acordarea%20burselor%20pentru%20studenti_%202017-2018.pdf
20	Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj-Napoca	UMF Cj	http://www.umfcluj.ro/images/fisiere/regulamente/REGULAMENT PRIVIND ACORDAREA BURSELOR STUDEN%C5%A2E%C5%99ETI.pdf
21	Academia Națională de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca	AMGD	https://www.amgd.ro/upload/documente/Documente/Regulamente/Regulamentul%20de%20acordare%20a%20burselor%202017-2018.pdf
22	Universitatea de Artă și Design din Cluj-Napoca	UAD	http://uad.ro/Public/Docs/04%20STUDENTI/06%20Regulamente%20pentru%20studenti%20C8%9B/Regulament%20burse%2019-2020.pdf
23	Universitatea „Ovidius” din Constanța	UOC	https://www.univ-ovidius.ro/images/-docs/regulamente/carta/Regulament-privind-acordarea-de-burse-s-alte-forme-de-srijin-material.pdf
24	Universitatea Maritimă din Constanța	UMC	https://cmu-edu.eu/wp-content/uploads/2019/09/Regulament-de-acordare-burse.pdf
25	Universitatea din Craiova	UCv	https://www.ucv.ro/pdf/invatamant/management/regulamente/Regulamente%20studenti/2019/Regulament_burse_2019.pdf
26	Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova	UMF Craiova	http://www.umfcv.ro/files/!/r/!Regulament_burse_studenti_Senat_30_03_2017%20(3)(1).pdf
27	Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați	UDJG	http://www.ugal.ro/studenti/burse/metodologie-de-acordarea-burselor
28	Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași	UT Iași	http://www.ac.tuiasi.ro/wp-content/uploads/2016/06/PO.PRS_03-Procед-burse-2018-2019.doc
29	Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad” din Iași	USAMV Iași	http://www.uaiasi.ro/ro/files/metodologii/2019/Metodologie-burse_2019.pdf
30	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași	UAIC	http://www.uaic.ro/wp-content/uploads/2013/12/Regulamentul-Serviciilor-pentru-Studenti-modificat-27-05-2014.pdf
31	Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași	UMF Iași	https://www.umfiasi.ro/ro/academic/Documents/Burse/Regulament%20privind%20acordarea%20burselor%20pentru%20studenti%20C8%9B%20C8%99i%20masteranzi%202019.pdf
32	Universitatea Națională de Arte „George Enescu” din Iași	UNAGE	https://www.arteiasi.ro/wp-content/uploads/2014/09/Regulament-burse-final.pdf
33	Universitatea din Oradea	UO	https://www.uoradea.ro/display15959
34	Universitatea din Petroșani	UPet	https://www.upet.ro/documente/hotarise/2019/Hotararea%20nr.104%20din%2030.09.2019%20Regulament%20privind%20acordarea%20burselor%20pt.studentii%20de%20la%20cursurile%20univ.de%20licenta%20si%20master%20(anexa).pdf

ANOSR este membru în:

European Students' Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

35	Universitatea din Pitești	UPit	https://www.upit.ro/document/29560/regulament_privind_acordarea_burselor_la_ciclurile_de_studii_de_licenta_si_masterat_in_cepand_cu_anul_universitar_2018_2019.pdf
36	Universitatea „Petrol-Gaze” din Ploiești	UPG	https://www.upg-ploiesti.ro/sites/default/files/prezentare/regulamente/2018/R_08.01_REGULAMENT_BURSE_25.10.2018.pdf
37	Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița	UEM	http://vechi.uem.ro/fileadmin/1_ACASA/Informatii/5_Regulamente_privind_activitatea_studentilor/R4_Regulament_burse_Ed3_Rev5.pdf
38	Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu	ULBS	http://drept.ulbsibiu.ro/wp-content/uploads/2019/03/Regulament_acordare_burse_altte_forme_sprijin_material_studenti.pdf
39	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava	USV	http://www.usv.ro/calitate/pagini/regulament_usv/R53%20Regulament%20cadru%20de%20acordare%20a%20burselor_Ed%202%20Rev%205_13.12.2018.pdf
40	Universitatea „Valahia” din Târgoviște	UV Târgoviște	https://www.valahia.ro/images/documente/REG%2020%20-%20Burse%20studenti_Ed3.pdf
41	Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu	UTgJiu	http://www.utgjiu.ro/docs/regulamente/2019/Regulament_de_acordare_a_burselor_a_altor_forme_de_sprijin_material_%C8%99i_a_facilit%C4%83%C8%9Bilor_acordate_studen%C8%9Bilor_Universit%C4%83%C8%9Bii_Constantin_Br%C3%A2ncu%C8%99i_.pdf
42	Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „Emil Palade” din Târgu Mureș	UMFST TgM	https://www.umfst.ro/fileadmin/documente_oficiale/regulamente/UMFST-REG-47.pdf
43	Universitatea de Arte din Târgu Mureș	UAT	http://www.uat.ro/fileadmin/user_upload/pdf/Posturi_didactice/Documente/Regulament_burse2018.pdf
44	Universitatea Politehnica Timișoara	UPT	http://www.upt.ro/img/files/hs/2017/18.09.2017/HS_235_18.09.2017_Regulament_Burse_Anexa1.pdf
45	Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai I al României” din Timișoara	USAMVT	https://usab-tm.ro/utilizatori/calitate/file/regulamente/R001.pdf
46	Universitatea de Vest din Timișoara	UVT	https://www.uvt.ro/files/b190b3e97c0f0a104becdd13d9afc18c42d98189/
47	Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara	UMF Timișoara	http://www.umft.ro/data_files/documente-atasate-sectiuni/469/regulament_20burse.pdf

ANOSR este membru în:

European Students' Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223